

12.11.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2024/306
Toplantı Tarihi/Sayısı : 25.09.2024/234
Karar Numarası : 2024/1010
Başvuran : H. Ö.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : 1) Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
2) Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvuranın “www.biletino.com” adlı internet sitesi üzerinden bilet aldığı konsere kadın/erkek dengesinin bozulacağı ileri sürülerek erkek olduğu için alınmamasının cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağına aykırılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Wicca Antalya isimli mekândaki 10/2/2024 tarihli konser için Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketine (A.Ş.) ait “www.biletino.com” adlı internet sitesi üzerinden bilet satın aldığı;

b. Konser için mekâna gittiğinde tek erkek olması sebebiyle mekâna alınmadığını, tek kadın olsaydı mekâna alınacağını söylendiğini, bu uygulamanın sebebini sorduğunda kadın/erkek dengesinin gözetilmesinin gerekçe gösterildiğini;

c. Mail üzerinden “www.biletino.com” ile iletişime geçerek konser için internet sitesi üzerinden ödediği 157,50 Türk Lirasının iadesini talep ettiğini, ancak etkinlik kurallarında kadın/erkek dengesinin gözetileceğine ilişkin bir madde bulunduğu gerekçesiyle ücret iadesinin yapılmadığını; söz konusu muamelenin cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağı ihlal ettiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.’den alınan yazılı

görüşte özetle:

a. Şirketlerine ait “*www.biletino.com*” isimli platform üzerinden, eğlence/dinlenme amacıyla yapılan konser ve festival gibi etkinlik biletlerinin satışında yalnızca aracılık hizmeti sunulmakta olduğu, etkinliklerin organizatörler tarafından düzenlenmesi nedeniyle etkinlik koşullarının da ilgili organizatörler tarafından belirlendiği, bu sebeple Şirketin biletini sattığı etkinliklerin yürütülmesinde herhangi bir yükümlülüğünün ve sorumluluğunun bulunmadığı;

b. Şirketlerinin internet sitesinde yer alan etkinlik detayları ve kurallarının organizatörler tarafından kaleme alınarak siteye yüklendiği, söz konusu detay ve kuralların etkinliğin niteliğine göre kapı açılış saati, katılımcıların yaşı, etkinlik alanına getirilmesi yasak ürün/ekipman, etkinlik alanından çıkış yapılması halinde geri girilip girilemeyeceği, etkinlik mekânına kimlerin alınıp alınmayacağı hususlarına ilişkin bilgiler gibi etkinliğin başlangıcından bitişine kadar birçok koşul ve kuralı içerebildiği;

c. Wicca Antalya adlı mekânda gerçekleşen ve başvuranın katılmak üzere bilet aldığı 10/2/2024 tarihli O.A. konserinin “*Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Ltd Şti)*” adlı organizatör firma tarafından düzenlendiği, söz konusu firma tarafından başvuruya konu etkinlik hakkında hazırlanan ve “*etkinlik detayları*” başlığı altında yer alan etkinlik kurallarında “etkinlik salonunda kadın/erkek eşitliğine dikkat edileceği, organizasyon firmasının gerekli gördüğü durumlarda konser alanına almama hakkının da bulunduğu” hususunun belirtildiği, söz konusu kuralın Şirketleri ile hiçbir ilgisinin olmadığı;

ç. Tüm bu açıklamalar ışığında iddialar hakkında Şirketlerinin bir sorumluluğu bulunmadığı ve başvuranın talebi üzerine Şirketleri tarafından 15/2/2024 tarihinde bilet ücretinin iadesinin gerçekleştirildiği için başvurunun konusuz kaldığı iddia edilmektedir.

4. Muhatap Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ’den alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın katılmak üzere bilet aldığı 10/2/2024 tarihli O.A. etkinliğine, etkinlik mekânındaki erkek sayısının kadın sayısını geçmemesi için alınmadığı;

b. Başvuruya konu etkinliğin bilet satışının gerçekleştiği “*www.biletino.com*” adlı internet sitesinde bilet satın alma ekranında etkinlik kurallarının açık ve anlaşılır bir dille belirtildiği, söz konusu etkinlik kurallarının organizatör firma tarafından düzenlenen etkinliğin sorunsuz bir biçimde gerçekleşmesi amacıyla üzerine düşünülüp tek tek açıkça belirtildiği ve Wicca Antalya adlı mekânda gerçekleşen tüm etkinlikler için aynı şekilde geçerli olduğu, “*Girişlerde kadın/erkek dengesine dikkat edilecektir. Bilet satın alırken dikkat etmenizi önemle rica ederiz, organizasyon firmasının gerekli gördüğü durumlarda konser alanına almama hakkının olduğu*” şeklindeki ifadelerle açıkça girişlerde kadın ve erkek sayısının dengesine dikkat edileceğinin, kadın ya da erkek fark etmeksizin bu dengenin korunacağını belirtildiği,

c. Etkinlik kuralları konusunda mağduriyet yaşanmaması amacıyla bilet satın alma sayfası düzenlenirken sayfada öncelikle katılımcıları etkinlik kurallarının karşıladığı ve kurallar okunduktan sonra satın alma butonunun çıktığı;

ç. Başvuranın iddiasını kabul anlamına gelmemekle birlikte Ankara Bölge İdare Mahkemesinin “*Damsız Girilmez*” uygulamasının kamu düzeni ve güvenliği açısından kamusal yarar ile ilgili olarak Türk toplumunun gereksinimleri ve uygulamalarını da göz önünde bulundurarak verdiği kararın olay başvurusunun iddia ettiği biçimde gerçekleşmiş olsa dahi ayrımcılık teşkil etmeyeceğini;

d. Kadın/erkek dengesinin gözetilmesine ilişkin uygulamanın Türk toplumunun özelliği ve gereksinimlerinden kaynaklandığı gibi kamu düzeni ve güvenliğini açısından kamusal yararı da yakından ilgilendirdiği, “*damsız girilmez*” uygulamasının aynı sektörde faaliyet gösteren iş yerlerinde uygulanan geleneksel bir kural olarak yerleştiği ve kabul gördüğü; özellikle kadınların eğlence mekânlarında rahatsız edilmemesi ve güvenliklerinin sağlanması için tercih edildiği, bu uygulama sayesinde düzenlenen etkinliklerin tatsızlıklar yaşanmadan amacına ulaşması ve katılımcılar ile iş yeri personelinin güvenliğinin sağlanmasının amaçlandığı;

e. Kadın/erkek dengesinin mekân girişindeki personelin kadın ve erkek katılımcıları sayarak karşılaştırması usulüyle sağlandığı; söz konusu etkinlik için “www.biletino.com” adlı internet sitesi üzerinden 20 adet nihai biletlendirme yapıldığı, bilet alanların 8’inin kadın, 12’sinin erkek olduğu; ayrıca etkinlik sahnesi önünde yapılan biletlendirme ile 29 kadın, 26 erkeğin etkinliğe katıldığı;

f. Başvuran her ne kadar başvuru dilekçesinde mekân çalışanlarının kendisine tek bir kadın olsaydı içeriye alınacağını iddia etse de böyle bir şey söylenmediği konusunda tüm mekân çalışanlarının tanık olduğu;

g. Başvuranın talebi üzerine Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Geliştirme Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından 15/2/2024 tarihinde ücret iadesi yapıldığı belirtilmektedir.

5. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Her ne kadar Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. kendisinin mekâna erkek sayısının kadın sayısını geçmesini engellemek için alınmadığını ifade etse de etkinliğe girişinin mekânın henüz boş olduğu saat 22:30 sularında ve sayım yapılmasını talep etmesine rağmen herhangi bir sayım yapılmadan engellendiği, bu uygulamanın sebebini sorduğunda kapıdaki personelin, tek erkek olarak alamadıklarını ifade ettikleri,

b. Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. etkinlik kurallarının gayet açık ve anlaşılır olduğunu, müşterinin kadın ya da erkek olması fark etmeksizin kadın/erkek dengesinin gözetildiğini ileri sürse de etkinlik sahnesi önünde kapıda yapılan biletlendirme neticesinde 29 kadın ve 26 erkeğin etkinliğe katıldığını belirtirken dahi cinsiyet ayrımcılığı yaptığını açıkça kabul ettiği, mekâna alınan kadın sayısının erkek sayısından fazla olduğu;

c. Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. etkinlik kurallarının açıkça belirtilerek mağduriyetlerin önüne geçmek amacıyla bilet satın alma ekranının kurallara dair bilgilendirme yapıldıktan sonra açıldığını ifade etse de kurallarda mekâna erkeklerin tek başlarına girişinin uygun görülmeyeceğine dair bir ifadenin yer almadığı; firmanın cinsiyet ayrımcılığını çağrıştırması nedeniyle böyle bir ifade kullanmaktan kaçındığı, ancak kadınların mekâna tek başlarına girmelerine müsaade ettiklerinin sundukları savunmadan anlaşılabilirliği;

ç. Firmanın Ankara Bölge İdare Mahkemesinin kararından bahisle “*Damsız Girilmez*” uygulamasını kadınların eğlence mekânlarında rahatsız edilmemesi ve güvenliklerinin sağlanması için kamu düzeni ve kamu güvenliğine dayanarak gerekçelendirmesinin ve sektörde faaliyet gösteren benzer işletmelerde uygulandığını belirtmesinin uygulanan ayrımcı muamelenin itirafı niteliğinde olduğu;

d. Her ne kadar muhataplar tarafından ücret iadesi yapıldığı iddia edilse de mekânın kapısında ücret iadesi talebinin reddedilmesi üzerine Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.’den e-mail aracılığıyla ücret iade talebinde bulunduğu ve bu talebin 12/2/2024 tarihinde reddedilmesinin akabinde aynı tarihte Kurumumuza 12/2/2024 tarihinde başvuru yaptığı; başvuranın zorlaması neticesinde ilgili firmanın 15/2/2024 tarihinde ücret iadesinin gerçekleştirdiği ifade edilmektedir.

6. Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.’den 8/7/2024 tarihli yazımızla ek bilgi/belge talep edilmiş, ancak talebe süresi içinde cevap verilmemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

7. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “*Kanun önünde eşitlik*” başlıklı 10’uncu maddesi şöyledir:

“*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir... Çocuklar, yaşlılar, özürllüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz... Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*”

8. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “*Tanımlar*” başlıklı 2’nci maddesinin ilgili hükümleri şöyledir:

“(1)Bu Kanunun uygulanmasında; (b) *Ayrımcılık talimatı: Bir kişinin kendi nam veya hesabına eylem ve işlemlerde bulunmaya yetkili kıldığı kişilere veya bir kamu görevlisinin diğer kişilere verdiği ayrımcılık yapılmasına yönelik talimatı ... d) Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi, e) Dolaylı ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, görünüşte ayrımcı olmayan her türlü eylem, işlem ve uygulamalar sonucunda, bu*

Kanunda sayılan ayrımcılık temelleriyle bağlantılı olarak, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma bakımından nesnel olarak haklılaştırılmayan dezavantajlı bir konuma sokulmasını, f) Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşsal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilenen bireyi... ifade eder.”

9. 6701 sayılı Kanun'un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili hükümleri şöyledir:

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır ... (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. ”

10. Mezkûr Kanun'un “Ayrımcılık türleri” başlıklı 4'üncü maddesinin ilgili hükümleri şöyledir: *“(1) Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama ... ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık ...”*

11. Kanun'un “Ayrımcılık yasağının kapsamı” başlıklı 5'inci maddesinin ilgili hükümleri şöyledir:

“(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. (2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür...”

12. Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9'uncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde Kurumun, “ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmekle görevli olduğu” düzenlenmiştir.

13. Kanun'un “İspat yükü” başlıklı 21'inci maddesi şöyledir:

“Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası, "*Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.*" hükmünü haizdir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında: "*İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum tafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan da başvuruları kabul edebilir.*" hükmü yer almaktadır. Başvuranın dilekçesinden 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden cinsiyet temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır. Başvuran, muhataba yaptığı başvuru ile muhatabın cevabına ilişkin belgeleri başvuru dilekçesine eklemiştir. Bu kapsamda başvuranın ayrımcılık yasağının ihlali niteliğinde olduğunu iddia ettiği uygulamanın düzeltilmesi için muhataplardan Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye başvurduğu; muhatabın başvuranın talebini reddettiği değerlendirilmiş olup başvurunun esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olduğu sonucuna varılmıştır.

15. İnceleme ve araştırma aşamasında Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin yazılı görüşünde bilet satışında yalnızca aracılık hizmeti sunduklarını ileri sürerek muhatabın Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. olduğunu belirtmesi üzerine söz konusu Şirket de muhatap olarak incelemeye dâhil edilmiştir. Öte yandan, başvuranın Kurumumuza başvurmadan önce muhatabın Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye uygulamanın düzeltilmesi için yaptığı başvuru neticesinde başvurana verilen yanıtta Şirketin yalnızca aracılık hizmeti yürüttüğü ve muhatabın Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. olduğu hususları başvurana bildirilmediğinden, başvuranın Kurumumuza başvurmadan önce bu hususu bilmesine imkân olmadığından ve Kurumumuzca inceleme ve araştırma başladıktan sonra ortaya çıktığından tafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali göz önünde bulundurularak Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. bakımından karşı tarafa başvuru koşulu aranmamıştır.

16. Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelerin ayrılmaz bir parçası olduğu gibi uluslararası hukukun en üstünde yer alan temel hukuk normu olarak da kabul edilmektedir [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK), B. No: 2019/3404, K. No: 2020/26, 11/2/2020, para. 38]. Ayrımcılık yasağı, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin (MSHS) 2'nci maddesinde "*Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan yasalar her türlü ayırımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka fikir ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi her bağlamda ayrımcılığa eşit ve etkili korumayı temin edecektir.*" şeklinde yer almaktadır.

17. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesinde ise “Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.” düzenlemesi yer almaktadır.

18. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak şeklinde tanımlanmıştır (AİHM, Willis/Birleşik Krallık, B. No: 36042/97, 11/6/2002, para. 48; AİHM, Okpisz/Almanya, B. No: 59140/00, 25/10/2005, para. 33). AİHM’e göre, farklı muamele, nesnel ve makul bir gerekçeye sahip değilse yani meşru bir amaç gütmüyorsa veya muamele kapsamında kullanılan araçlar ile gerçekleştirilmek istenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmuyorsa ayrımcı bir nitelik kazanmaktadır (AİHM, Mazurek/Fransa, B. No: 34406/97, 1/5/2020, para. 48).

19. Anayasa Mahkemesine (AYM) göre, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi Anayasa'da güvence altına alınan hak ve özgürlüklerden yararlanılırken nesnel ve haklı bir neden olmaksızın aynı veya benzer durumda bulunan kişilere farklı muamelede bulunulmasını yasaklamaktadır. Nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilir (AYM, Nuriye Arpa, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para. 58).

20. AİHM ve AYM içtihatlarından anlaşıldığı üzere benzer durumdaki kişilerin maruz kaldıkları muamelede belirlenebilir bir özelliğe dayalı farklılık bulunuyorsa doğrudan ayrımcılıktan söz edilebilmektedir (AİHM, Carson ve Diğerleri/Birleşik Krallık [BD], B. No: 42184/05, 16/3/2010, para. 61). Bu kapsamda doğrudan ayrımcılıktan söz edilebilmesi için farklı bir muamelenin varlığı gerekmektedir. Nitekim 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin (d) bendinde doğrudan ayrımcılık, “*bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele*” şeklinde tanımlanmıştır.

21. Somut olayda başvuran, Wicca Antalya isimli mekândaki 10/2/2024 tarihli konser için Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye ait “*www.biletino.com*” adlı internet sitesi üzerinden bilet aldığını; konser için mekâna gittiğinde tek erkek olması sebebiyle mekâna alınmadığını, tek kadın olsaydı mekâna alınacağını söylediğini, bu uygulamanın sebebini sorduğunda kadın/erkek dengesinin gözetilmesinin gerekçe gösterildiğini; söz konusu muamelenin cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini iddia etmiştir.

22. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde sayılan ayrımcılık temellerinden birini de cinsiyet oluşturmaktadır. Bir kişinin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını cinsiyeti nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele cinsiyet temelinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır (TIHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No:2

Cinsiyet Temelinde Ayrımcılık Rehberi, s. 6). Başvuranın yalnızca tek erkek olması nedeniyle mekâna alınmadığı iddiasının cinsiyet temeli ile bağlantılı olduğu tespit edildiğinden, başvuru cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağına ilişkin mevzuat ve içtihat bağlamında ele alınacaktır.

23. Ayrımcılık yasağının ihlal edildiğinin kanıtlanması; ayrımcılık, kendini açık ve kolayca tespit edilebilen bir şekilde göstermediğinden oldukça güçtür. AİHM bu açıdan “*makul şüphe bırakmayacak*” bir kanıt standardı kabul etmiştir. Mahkemeye göre kanıtlama yeterince güçlü, açık ve birbiriyle uyumlu çıkarsamalardan ya da yeterince çürütülememiş maddi olgulardan oluşabilecektir (AİHM, Nachova ve Diğerleri/Bulgaristan, B. No: 43577/98 - 43579/98, 6/7/2005, para. 147). AYM’ye göre ayrımcılık iddiasının ciddiye alınabilmesi için başvuranın, kendisiyle benzer durumdaki başka kişilere yapılan muamele ile kendisine yapılan muamele arasında bir farklılığın bulunduğunu ve bu farklılığın meşru bir amaç olmaksızın ırk, renk, cinsiyet, din, dil vb. ayrımcı bir nedene dayandığını makul delillerle ortaya koyması gerekmektedir (AYM, Devrim Evin, B. No: 2013/2069, 20/2/2014, para. 34). Başvuranın farklı muameleyi ortaya koyması halinde bu muamelenin nesnel ve makul bir gerekçeye sahip olduğunu kanıtlama yükü muhataba düşecektir.

24. Somut olayda başvuran “*www.biletino.com*” adlı internet sitesi üzerinden aldığı bilete dayanarak konsere katılmak için gittiği mekânın kapısından tek erkek olduğu için alınmadığı iddiasını kanıtlamak üzere muhatap Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.’ye gönderdiği e-postayı ve muhatapın cevabını içeren e-postayı Kurumumuza sunmuştur. Başvuran e-posta ekinde paylaştığı bilete referans vererek muhataba tek erkek olduğu için konsere alınmaması nedeniyle mağduriyet yaşadığını ve şikâyetçi olacağını belirterek böyle bir politika varsa internet sitesi üzerinden bilet satışının neden yapıldığını sormuştur. Muhatap ise cevaben etkinlik kuralları içinde kadın/erkek dengesinin gözetileceğine dair bir madde bulunduğunu ve konser ücretinin iadesine ilişkin talebin iade politikaları gereği karşılanamayacağını ifade etmiştir.

25. Muhatap Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.’den alınan yazılı görüş eklerinde yer alan etkinlik kuralları incelendiğinde söz konusu kuralların arasında “*Etkinlik salonunda kadın/erkek eşitliğine dikkat edilecektir.*” ve “*Organizasyonu yapan firma gerekli gördüğü durumda konser alanına almama hakkına sahiptir*” ifadelerinin de yer aldığı tespit edilmiştir.

26. Muhataplardan Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş., bilet satış işlemlerinde yalnızca aracılık hizmeti sunduklarını, etkinlik kurallarının organizatör firma olan Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından belirlendiğini ifade etmiş; söz konusu firma da bunu kabul etmiştir. Bu doğrultuda kadın/erkek dengesinin gözetileceğine ve gerekli durumda konser alanına almamaya ilişkin etkinlik kurallarının organizatör firma olan Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından belirlendiği açıktır. Somut olay kapsamında açıklığa kavuşturulması gereken bir diğer husus başvurana erkek olması nedeniyle cinsiyet temelinde ayrımcı muamele yapıp yapılmadığıdır.

27. Başvuran, başvuru dilekçesinde ve muhatap Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye gönderdiği e-mail'de konser mekânının girişinde bilet kontrolü yapan personelin tek erkek olduğu için kendisini mekâna alamayacaklarını ifade ettiklerini belirtmiştir. Başvuran Kurumumuza yaptığı başvuruda ayrıca, tek kadın olsaydı mekâna alınacağını da kendisine söylendiğini iddia etmiştir. Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş., konuya dair sorumluluğunun olmadığını ifade ederken Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ise başvuranın tek erkek olduğu için alınmadığı ve eğer kadın olsaydı mekâna alınacağı iddialarını reddetmiş; yalnızca kadın/erkek eşitliğini gözetmek adına başvuranın tek erkek olması nedeniyle mekâna alınmadığını ifade etmiştir. Bu kapsamda başvuranın maruz kaldığı uygulamanın farklı muamele niteliğinde olduğu ve yalnızca erkek olmasından, başka bir deyişle cinsiyetinden kaynaklandığı açıktır.

28. Farklı muamelenin ayrımcılık teşkil etmemesi için nesnel ve makul bir nedenle haklaştırılması gerekmektedir. Bu yönde bir değerlendirme yapabilmek adına, muhatap Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'den etkinlik esnasında kadın/erkek dengesinin hangi kriterlere göre sağlandığı ve etkinliğe alınan nihai kadın ve erkek sayısına dair bilgi ve belge talep edilmiştir. Muhatap kadın/erkek dengesinin mekân girişindeki personelin kadın ve erkek katılımcıları sayarak karşılaştırması usulüyle sağlandığını; söz konusu etkinlik için "www.biletino.com" adlı internet sitesi üzerinden 20 adet nihai biletlendirme yapıldığı, bilet alanların 8'inin kadın, 12'sinin erkek olduğu; ayrıca etkinlik sahnesi önünde yapılan biletlendirme ile 29 kadın, 26 erkeğin etkinliğe katıldığını ifade etmiştir. Bunun üzerine muhataptan ek bilgi-belge talep edilerek "www.biletino.com" adlı internet sitesi üzerinden biletlendirmesi yapılan kişilerden başvuran dışında etkinliğe alınmayan olup olmadığı; eğer olduysa kaç kişinin alınmadığı ve alınmayan kişilerin cinsiyetleri ile kadın/erkek dengesinin gözetilmesine dair etkinlik kuralının somut uygulamasının birebir sayısal eşitlik şeklinde mi yoksa yoğunluk bakımından mı inceleme konusu olduğuna dair bilgi ve belge ile etkinliğin gerçekleştiği gün ve saatlere ait kamera kayıtları talep edilmiştir. Muhatap söz konusu talep yazısını yanıtızsız bırakmıştır. Bu nedenle yalnızca muhatabın yazılı görüşünde sunduğu bilgilerden hareketle bir değerlendirme yapılabilecektir.

29. Başvuranın ve muhatabın iddialarının etkinliğe tek erkek alınmaması ile etkinlikteki kadın/erkek dengesini korumak arasındaki ayrım üzerine inşa edildiği görülmektedir. Başvuranın iddialarından, etkinliğe katılan kadın ve erkek sayıları eşit olsaydı dahi tek erkek olduğu için etkinliğe alınmayacağı sonucu çıkmaktayken muhatabın iddialarından etkinlikteki kadın ve erkek sayılarının eşitliğini bozmamak kaydıyla tek erkek ya da tek kadının etkinliğe alınabileceğini; bu denge bozulduğu için başvuranın etkinliğe alınmadığı sonucu çıkmaktadır.

30. Muhatap yazılı görüşünde "nihai biletlendirme" işleminden bahisle "www.biletino.com" adlı internet sitesi üzerinden 20 adet nihai biletlendirme yapıldığı, bilet alanların 8'inin kadın, 12'sinin erkek olduğu; ayrıca etkinlik sahnesi önünde yapılan biletlendirme ile 29 kadın, 26 erkeğin etkinliğe katıldığını ifade etmiş, ancak nihai olarak etkinliğe kaç kişinin alındığı ve alınan kişilerin cinsiyetlerinin bilgisi sunulmamıştır. Muhatabın sunduğu sayısal verilerden hareketle "www.biletino.com" adlı internet sitesi üzerinden nihai biletlendirme yapılanların hepsinin etkinliğe katılması durumunda 37 kadın, 38 erkeğin

etkinlikte bulunacağı tespit edilmiştir. Başvuranın da "www.biletino.com" adlı internet sitesi üzerinden bilet alan 12 erkekten biri olduğu değerlendirilmektedir. Muhatap ayrıca etkinlik sahnesi önünde 29 kadın ve 26 erkeğe bilet satıldığını ifade etmiştir. Muhatapın açıklamalarından "www.biletino.com" adlı internet sitesi üzerinden bilet alanların etkinliğe biletleriyle gelmelerine rağmen sahne önünde 26 erkeğe daha bilet satıldığı anlaşılmaktadır. Muhatap tarafından kadın/erkek dengesini sağlamak için biletleriyle etkinliğe gelen başvuruları etkinliğe almamak yerine sahne önünde bir erkeğe bilet satmama seçeneğinin değerlendirilmediği göz önünde bulundurulduğunda başvuranın tek erkek olduğu için etkinliğe alınmadığı yönündeki iddiaları güçlenmektedir. Muhataba kadın/erkek dengesinin gözetildiğine yönelik açıklamalarının muameleyi nesnel ve makul bir biçimde haklılaştırabilmesi için etkinliğe alınan kişilerin cinsiyetlerine dair sayısal bilgi ve belgelerle ispatlama olanağı sunulmasına rağmen, muhatapın ayrımcılık yasağının ihlal edilmediğine dair herhangi bir ispat sunmadığı da değerlendirmeye alındığında başvuranın iddialarının aksi ispatlanmadığı için karine teşkil edeceği kanaatine varılmaktadır.

31. Öte yandan, söz konusu muamelenin mahiyetini değerlendirebilmek adına muhataba etkinlikte kadın/erkek dengesinin hangi sebeple gözetildiği sorulmuştur. Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. Kurumumuza sunduğu yazılı görüşte cinsiyet dengesinin kadınlar için de erkekler için de geçerli bir kriter olduğundan bahisle başvuranın cinsiyet temelinde ayrımcı muamele iddialarını kabul etmemekle birlikte Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10'uncu İdari Dava Dairesinin 18/1/2024 tarihli ve E. 2023/..., K. 2023/... sayılı "*damsız Girilmez*" uygulamasının kamu düzeni ve güvenliği açısından kamusal yarar ile ilgili olarak Türk toplumunun gereksinimleri ve uygulamalarını da göz önünde bulundurarak verdiği kararın, olay başvuranın iddia ettiği biçimde gerçekleşmiş olsa dahi ayrımcılık teşkil etmeyeceğini gösterdiğini; kadın/erkek dengesinin gözetilmesine ilişkin uygulamanın Türk toplumunun özelliği ve gereksinimlerinden kaynaklandığı gibi kamu düzeni ve güvenliğini açısından kamusal yararı da yakından ilgilendirdiğini, "*damsız girilmez*" uygulamasının aynı sektörde faaliyet gösteren iş yerlerinde uygulanan geleneksel bir kural olarak yerleştiğini ve kabul gördüğünü; özellikle kadınların eğlence mekânlarında rahatsız edilmemesi ve güvenliklerinin sağlanması için tercih edildiğini, bu uygulama sayesinde düzenlenen etkinliklerin tatsızlıklar yaşanmadan amacına ulaşması ve katılımcılar ile iş yeri personelinin güvenliğinin sağlanmasının amaçlandığını belirtmiştir. Bu çerçevede muhatap, güvenlik sorunlarını farklı muamele için meşru bir gerekçe olarak sunmaktadır.

32. Ne var ki muhatap, Ankara Bölge İdare Mahkemesinin 10'uncu İdari Dava Dairesinin 18/1/2024 tarihli ve E. 2023/..., K. 2023/... sayılı Kararı'nı ileri sürmekle beraber ayrımcı muamelenin söz konusu kararda vurgulanan amaçlarla bağlantısını destekler nitelikte somut kanıtlar gösterememiştir. Mekânda daha önce düzenlenen etkinliklerde erkeklerin kadınları rahatsız ettiğine dair herhangi bir olgu veya olay ya da bu olaylar üzerine oluşturulmuş bir şikâyet, tutanak vb. delil dosyaya sunulmuş değildir. Kaldı ki başvuranın daha önce bu tarz bir tavırda bulunduğunu ya da bu şekilde davranabileceğini gösterir herhangi bir olgu veya olay da dosyaya sunulmamıştır. Erkeklerin kadınları rahatsız edeceğine dair düşünce toplumsal ön yargılardan ileri gelmekte ve bunun gibi ön yargılar toplumdaki eşitsizliği derinleştirmektedir. Yalnızca ön yargılardan ve varsayımlardan hareketle tek erkek katılımcıların etkinliğe alınmaması şeklindeki farklı muamele ile ulaşılmak istenen amacın meşru olmadığı

(TIHEK, B. No: 2023/1082 ; K. No: 2024/308; 14/3/2024, para. 25), bu amaç meşru sayılsa dahi somut olaydaki etkinliğe katılan kadın ve erkek sayıları ile ihtimal dâhilinde olduğu ileri sürülen tatsız olayların yaşanması halinde söz konusu olaylara müdahale edebilmek adına güvenlik tedbirlerinin artırılması gibi alternatif ve ölçülü tedbirlerin değerlendirilmediği göz önüne alındığında uygulamanın ölçülü olmadığı açıktır. Bu çerçevede Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

33. Muhatap Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş. bakımından ise ayrı bir değerlendirme yapmak gerekmektedir. Söz konusu Şirkete ait “*www.biletino.com*” isimli platform üzerinden, eğlence-dinlenme amacıyla yapılan konser ve festival gibi etkinlik biletlerinin satışında yalnızca aracılık hizmeti sunulmakta olduğu, etkinliklerin organizatörler tarafından düzenlenmesi nedeniyle etkinlik koşullarının da ilgili organizatörler tarafından belirlendiği, bu sebeple Şirketin biletini sattığı etkinliklerin yürütülmesinde herhangi bir yükümlülüğünün ve sorumluluğunun bulunmadığı; başvuranın talebi üzerine 15/2/2024 tarihinde bilet ücretinin iadesini gerçekleştirdikleri için başvurunun konusuz kaldığı ileri sürülmüştür.

34. 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un “*Tanımlar*” başlıklı 2’nci maddesinin (d) bendinde “*başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişiler*” aracı hizmet sağlayıcı olarak tanımlanmaktadır. Bu çerçevede Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin aracı hizmet sağlayıcı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

35. Yapılan inceleme ve araştırmada Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında bir kullanıcı sözleşmesi olduğu, sözleşme bakımından Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.’nin biletino platformunda üyelik gerçekleştirerek etkinlik yayınlayan tüzel kişi olarak müşteri tanımı kapsamında kaldığı ve sözleşmenin 6’ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin “*Müşteriler, Biletino Platformu dâhilinde kendileri tarafından sağlanan bilgi ve içeriklerin doğru ve hukuka uygun olduğunu beyan, kabul ve taahhüt ederler*” hükmünü içerdiği tespit edilmiştir. Ne var ki bu hüküm, ayrımcılık yasağına aykırı bir içerik söz konusu olduğunda Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin sorumluluğunu ortadan kaldırmayacaktır. Nitekim başvuranın Kurumumuza başvurduğunu öğrenene kadar söz konusu Şirket başvuranın ücret iadesi talebini etkinlik kurallarından bahisle reddetmiş; taşıdığı ayrımcı niteliğe rağmen etkinlik kurallarının geçerliliğini savunmaya devam etmiştir.

36. 6701 sayılı Kanun kapsamında “*bir kişinin kendi nam veya hesabına eylem ve işlemlerde bulunmaya yetkili kıldığı kişilere veya bir kamu görevlisinin diğer kişilere verdiği ayrımcılık yapılmasına yönelik talimatı*” olarak tanımlanan ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama mezkûr Kanun’un 4’üncü maddesinde yer alan ayrımcılık türleri arasında sayılmaktadır. 5 Temmuz 2006 tarihli ve 2006/54/EC sayılı Konsey Direktifi’nde kişilere karşı cinsiyete dayalı ayrımcılık yapılması talimatı ayrımcılık olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün

Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından verilen ayrımcılık talimatını uygulamak suretiyle cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

37. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde yukarıda açıklanan nedenlerle cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağının Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Raven Pansiyon Restoran Kafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

38. Somut olayda gerçekleşen ayrımcılık yasağı ihlali bakımından; ihlali gerçekleştiren muhatapların mali güçleri, ihlalin etki ve sonuçlarının ağırlığı ve ayrımcılık yasağı kapsamında korunmak istenen kamusal menfaat göz önünde bulundurularak ihlal konusu eylemle ilgili her iki muhatap hakkında üst sınırdan idari para cezasının uygulanmasına karar verilmiştir.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILDIĞINA,

B. Muhataplar Taglon Teknoloji Yazılım ve Ürün Gel. Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Raven Pansiyon Restoran Cafe Bar Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi hakkında 141.934,00'er TL (YüzKırkBirBinDokuzYüzOtuzDört'er TL) İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA,

C. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

Ç. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

25/9/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi